

ΣΤΕΓΑΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΖΩΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΟΜΟ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΤΙΜΟΥΣ

Σε αυτό το τεύχος

- 01 Αξιολογώντας τα πρώτα αποτελέσματα του Έργου
- 02 Ανακαλύπτοντας τις υπηρεσίες υποστήριξης αστέγων στο Ελσίνκι
- 04 Κάνοντας ορατή την ποικιλομορφία των αστέγων και των διαφορετικών τους αναγκών

Photo: Dimi Katsavaris / Unsplash

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.atl-project.eu

Αξιολογώντας τα πρώτα αποτελέσματα του Έργου

Το ευρωπαϊκό έργο **«Στεγάζοντας Μια Ζωή Από το Δρόμο ("Accommodating a Travelling Life"- ATL)** έχει ήδη τα πρώτα του αποτελέσματα.

Οι οργανισμοί-εταίροι συναντήθηκαν στο Ελσίνκι (Φινλανδία) τον Ιούνιο του 2022 για την τέταρτη διακρατική συνάντηση του Έργου, με στόχο να μοιραστούν τα αποτελέσματα της πιλοτικής δοκιμής του εκπαιδευτικού προγράμματος που έχει αναπτυχθεί. Το πρόγραμμα στοχεύει να εκπαιδεύσει επαγγελματίες που εργάζονται με άστεγους στο μοντέλο Υποστηρικτικής Ομοτίμων, παρέχοντάς τους τα απαραίτητα εργαλεία ώστε να εκπαιδεύσουν μελλοντικούς «Πιστοποιημένους Ομότιμους Υποστηρικτές». Πρόκειται για άτομα με βιωμένη εμπειρία έλλειψης στέγης που βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο της διαδικασίας ανάκαμψης και που μπορούν να αξιοποιήσουν αυτήν την εμπειρία τους για να υποστηρίξουν ομότιμούς τους που βρίσκονται σε κατάσταση μεγαλύτερης ευαλωτότητας.

Οι εταίροι του έργου ATL στην 4η Διακρατική Συνάντηση του Έργου στο Ελσίνκι

86 επαγγελματίες από 5 χώρες που εργάζονται με άστεγους, συμμετείχαν στην πρώτη εφαρμογή του εκπαιδευτικού αυτού προγράμματος, το οποίο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου, εκπαιδεύοντας στη συνέχεια άστεγους. Η δυνατότητα μιας παρόμοιας εκπαίδευσης ήταν ευπρόσδεκτη τόσο από τους επαγγελματίες - οι οποίοι την θεώρησαν ως μεγάλη ευκαιρία να ενδυναμώσουν ανθρώπους με τους οποίους εργάζονται - όσο και από τους άστεγους που συμμετείχαν στην εκπαίδευση υποστηρικτικών ομοτίμων και την υποδέχτηκαν με ενθουσιασμό. Μια τέτοια εκπαίδευση θα μπορούσε να τους δώσει την ευκαιρία και να αξιοποιήσουν την δική τους εμπειρία ζωής για να βοηθήσουν ομότιμούς τους αλλά και να προχωρήσουν μπροστά στην προσωπική τους διαδικασία ανάκαμψης.

Η Ομάδα επένδυσε επίσης χρόνο σχεδιάζοντας την πιλοτική δοκιμή του επιτραπέζιου παιχνιδιού ATL, ενός εργαλείου σχεδιασμένου να προσφέρει σε δυνητικούς υποστηρικτές ομοτίμων την δυνατότητα να λειτουργήσουν σε ένα ασφαλές περιβάλλον, σε συνθήκες παιχνιδιού. Με στόχο να βελτιωθεί ο τρόπος που αφομοιώνουν το εκπαιδευτικό περιεχόμενο αλλά και να τους βοηθήσει να προβληματιστούν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα αντιδρούσαν σε συγκεκριμένες περιστάσεις, τις οποίες ίσως χρειαστεί να αντιμετωπίσουν όταν θα αναλάβουν έναν τέτοιο επαγγελματικό ρόλο.

Ανακαλύπτοντας τις υπηρεσίες υποστήριξης αστέγων στο Ελσίνκι

Πέρα από την συζήτηση για το Έργο, αυτή καθαυτή η παρουσία στην Φινλανδία — μια χώρα όπου, σε αντίθεση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, η έλλειψη στέγης μειώθηκε για όγδοη συνεχή χρονιά το 2020 — σήμαινε ότι η Ομάδα Έργου δεν θα μπορούσε να χάσει την ευκαιρία να επισκεφθεί το Aurora-talo, ένα κέντρο που λειτουργεί με βάση τη μεθοδολογία «Housing First», και το Vera, ένα κέντρο ημέρας για άστεγους που συντονίζεται από τη ΜΚΟ No Fixed Abode.

Το Aurora-talo είναι μία από τις πολλές καινοτόμες εγκαταστάσεις στη Φινλανδία που προσφέρουν στους άστεγους όχι μόνο ένα σπίτι αλλά και τα θεμέλια για ένα καλύτερο μέλλον. Με βάση την μεθοδολογία «Housing First - Προτεραιότητα στη στέγαση» την οποία εφαρμόζουν και άλλα μέλη της εταιρικής σχέσης ATL, παρέχει ένα περιβάλλον στο οποίο η σταθερή μακροπρόθεσμη στέγαση ευνοείται έναντι της παροχής στέγασης έκτακτης ανάγκης. Όντας περισσότερο από ένα πρόγραμμα στέγασης, παρέχει επίσης μια σειρά από υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση των πολύπλοκων αναγκών των αστέγων.

Οι ένοικοι του Aurora-talo ζουν σε ανεξάρτητες κατοικίες που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο, με χώρους κοινής χρήσης που εποπτεύονται από φροντιστές, οι οποίοι παρέχουν την απαραίτητη υποστήριξη σε καθημερινή βάση. Το εύρος των υπηρεσιών του Aurora-talo περιλαμβάνει επίσης κατοικίες διάσπαρτες σε όλη την κοινότητα, όπου οι άνθρωποι λαμβάνουν υποστήριξη ενώ εντάσσονται στην κοινωνία. Για ορισμένους ανθρώπους, αυτά τα σπίτια αποτελούν μια εφ' όρου ζωής κατοικία, ενώ για άλλους είναι το πρώτο βήμα προς την πλήρη ανεξάρτητη διαβίωση.

Το Vera, από την άλλη πλευρά, είναι ένα κέντρο όπου οι άστεγοι μπορούν να ξεκουραστούν, να περάσουν χρόνο, να απολαύσουν ένα ζεστό γέυμα, να μιλήσουν για τα προβλήματά τους και να συνδεθούν με τις κατάλληλες υπηρεσίες ώστε να λάβουν τη βοήθεια που χρειάζονται. Έχουν επίσης πρόσβαση σε ρούχα, προϊόντα περιποίησης, καθώς και υπολογιστές και τηλέφωνο για να διεκπεραιώσουν διοικητικές διαδικασίες.

Οι εταίροι του έργου ATL κατά την επίσκεψη στο VEPA

Το κέντρο λειτουργεί εξ ολοκλήρου από πρώην άστεγους και εθελοντές. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης μιλήσαμε με δύο άτομα με βιωμένη εμπειρία έλλειψης στέγης, που μας διηγήθηκαν τις ιστορίες τους και πώς έγιναν πρότυπα για τους ανθρώπους που έρχονται στο κέντρο. Συναντήσαμε επίσης τον Juha, έναν άστεγο που επισκέπτεται συχνά το κέντρο, αφού, όπως μας είπε, το εκτιμά γιατί τον κάνει να αισθάνεται ότι οι άνθρωποι εκεί τον καταλαβαίνουν και δεν τον κρίνουν, κάτι που του συμβαίνει αρκετά συχνά σε άλλα περιβάλλοντα από τότε που έγινε άστεγος.

Οι εταίροι από την Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο έφυγαν από την Φινλανδία με την επιθυμία και την πρόθεση να προωθήσουν όλο και περισσότερο τον ρόλο του ομότιμου και του ειδικού από εμπειρία στον τομέα της έλλειψης στέγης, και στις δικές τους χώρες.

Οι εταίροι του έργου ATL κατά την επίσκεψη στο VEPA

home

Κάνοντας ορατή την ποικιλομορφία των αστέγων και των διαφορετικών τους αναγκών

Στη διάρκεια της επίσκεψης ξεχωρίσαμε την συνομιλία μας με τον Juha Hyrkäs, έναν Φινλανδό gay ακτιβιστή, ο οποίος, μετά την επιστροφή του από την Αργεντινή, βρέθηκε άστεγος λόγω μιας σειράς περιστάσεων που σχετίζονται με την αδυναμία επικύρωσης των ακαδημαϊκών προσόντων του και την έλλειψη εισοδήματος. Τα πέντε τελευταία χρόνια ζει σε διάφορα μέρη, όπως σπίτια φίλων, ξενώνες, μακροχρόνια καταλύματα που παρέχονται μέσω Housing First καθώς και καταφύγια, χωρίς να λαμβάνει την κατάλληλη υποστήριξη ώστε να βρει διέξοδο από την κατάστασή του. Επιπλέον, ο Juha είναι θετικός στον ιό HIV, αλλά δεν λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή λόγω της μόνιμης έλλειψης στέγης.

Ο Juha, αν και άστεγος και χωρίς εισόδημα, είναι σήμερα μέλος ενός πολιτικού κόμματος στο Ελσίνκι και εργάζεται με πλήρες ωράριο για να κερδίσει μια έδρα στο κοινοβούλιο στις επόμενες εκλογές του Απριλίου 2023. Στις δημόσιες τοποθετήσεις του, καθιστά ορατές τις συνθήκες κάτω από τις οποίες οι άστεγοι, ιδίως εκείνοι που βιώνουν διαφορετικές συνθήκες, δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στην υποστήριξη που χρειάζονται. Έχει ξεκινήσει τον όρο «άστεγος ουράνιο τόξο» στη Φινλανδία. Οι ΛΟΑΤΚΙ+ άνθρωποι έχουν 14 φορές περισσότερες πιθανότητες να μείνουν άστεγοι. Και όντας άστεγοι, αντιμετωπίζουν 12 φορές συχνότερα σεξουαλική βία από άλλους άστεγους. Ο Juha έχει κάνει αρκετές αναφορές στην αστυνομία σχετικά με τη σωματική και σεξουαλική κακοποίηση που αντιμετώπισε.

Photo by Teddy Österblom / Unsplash

Μιλήσαμε πολύ για το μοντέλο «Housing First» και για τα προβλήματα στην εφαρμογή του. Αν και μπορούσε να έχει πρόσβαση σε αυτό το είδος στέγασης, μας είπε ότι το να μοιράζεται κοινό χώρο με ανθρώπους εθισμένους στα ναρκωτικά ή το αλκοόλ δεν ήταν εύκολο. Λόγω της ομοφυλοφιλίας του, η εμπειρία του σημαδεύτηκε από διακρίσεις και απόπειρες βίας. Κάποια στιγμή, νιώθοντας πολύ ανασφαλής, απλώς συνειδητοποίησε ότι το μέρος δεν ήταν το κατάλληλο γι' αυτόν – κατά κάποιο τρόπο αισθάνθηκε εγκαταλελειμμένος από το σύστημα που υποτίθεται ότι θα τον βοηθούσε. Αν και η αποτελεσματικότητα αυτού του μοντέλου έχει αποδειχθεί από διάφορες μελέτες, η εμπειρία του Juha μας λέει ότι υπάρχουν ακόμα πολλά βήματα που πρέπει να γίνουν και πως είναι σημαντικό να ακούμε τι έχουν να πουν οι άνθρωποι που βρίσκονται σε μια τέτοια κατάσταση. Ακούμε τις διαφορετικές ιστορίες τους και λαμβάνουμε υπόψη τις διαφορετικές τους ανάγκες.

Υπό αυτή την έννοια, ο ρόλος του υποστηρικτή ομοτίμων μπορεί να είναι πολύ επωφελής, διότι επιτρέπει στις κοινωνικές υπηρεσίες να έρθουν πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες των αστέγων. Όσον αφορά την υποστήριξη ομοτίμων, ο Juha πιστεύει ότι το μεγαλύτερο όφελος από αυτήν είναι η δυνατότητα των τελευταίων να λάβουν βοήθεια από ειδικούς από εμπειρία, οι οποίοι πραγματικά δεν έχουν καμία προκατάληψη εναντίον των αστέγων. Πολλοί επαγγελματίες στο πεδίο, δυστυχώς, αν και είναι ευαισθητοποιημένοι και με κίνητρο να βοηθήσουν ανθρώπους, συχνά δεν μπορούν να κατανοήσουν πλήρως τι σημαίνει να είσαι άστεγος.

Ο ίδιος έχει βρει αυτό το είδος υποστήριξης εξαιρετικά ευεργετικό και εμπνευσμένο. Αυτή τη στιγμή, προσφέρει και ο ίδιος υποστήριξη σε ανθρώπους που βρίσκονται σε πιο ευάλωτη κατάσταση. Αυτό που πρέπει να αποφεύγεται, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι να δημιουργείται μια σχέση βοηθητικού τύπου στην οποία το άτομο βασίζεται πλήρως στον ομότιμο υποστηρικτή και χάνει το κίνητρο και τη θέληση να λύσει τα δικά του προβλήματα. Σε κάθε περίπτωση, φαίνεται ότι ο υποστηρικτής ομοτίμων θα μπορούσε να κάνει την πραγματική διαφορά στη στήριξη της διαδικασίας ανάκαμψης των αστέγων, οπότε μπορούμε μόνο να υποστηρίξουμε την ανάπτυξή του.

«Ο κάθε άστεγος είναι ένα διαφορετικό άτομο, ένα ζωντανό ανθρώπινο ον που αναπνέει και του οποίου οι ανάγκες προέρχονται από το ίδιο το άτομο, όχι από το σύστημα».

Εταίροι του Έργου

CARITAS

ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

**Deaconess
Foundation**

Για περισσότερα, πατήστε πάνω στα λογότυπα

Το Ελληνικό Δίκτυο για το Δικαίωμα στη Στέγη και την Κατοικία υποστηρίζει την υλοποίηση του Έργου ATL ως συνδεδεμένος εταίρος (Associated Partner).

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο projects@ekpse.gr.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.